

Kiadja: Országos Meteorológiai Szolgálat

(Dr Radics Kornélia elnök)

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

(Dr. Tollár Tibor, t. dandártábornok, főigazgató-helyettes)

Baltoni Vízürendészeti Rendőrkapitányság

(Horváth László, r. alezredes, kapitányság vezető)

Október 31-én befejeződik a szezonális vihar-előrejelző és viharjelző szolgáltatás tavainkon

Az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) a 46/2001 BM rendelet alapján minden évben április 1-től október 31-ig a balatoni és a velencei-tavi viharjelzések meteorológiai kiszolgálására vihar-előrejelző szolgálatot üzemeltet. Tavainkon a szezonális vihar-előrejelző és viharjelző szolgáltatás 2014. október 31-én befejeződik. A viharjelzést és a riasztást a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (BM OKF) fényjelző rendszere biztosította a lakosság és az üdülőközönség részére. A technikai üzemeltetési feladatokat a BM OKF megbízása alapján a Rádiós Segélyhívó és Infokommunikációs Országos Egyesület (RSOE) látta el. A Balatonon jelenleg 31 viharjelző állomás és további 15 mobil veszélyre figyelmeztető készülék, a Velencei-tavon három, a Tisza-tavon öt, míg a Fertő-tó hazai szakaszán egy viharjelző állomás gondoskodik az állampolgárok biztonságáról.

Számadatokat tekintve a 2014-es év viharjelzési szezonját 21,7 millió éjszakai és 12,6 millió nappali, azaz összesen 34,3 millió villanás jellemezte.

A Balatonnál és a Velencei-tónál a viharjelzések összesített fenntartási ideje a tavalyihoz mérten csökkent, mely alapvetően a Balatonnál az elsőfokú, a Velencei-tónál a másodfokú viharjelzések rövidebb fenntartásának köszönhető. A Balaton nyugati medencéjében 2042, a középső medencében 1885, a keleti medencében 1851, a Velencei-tónál 1370, a Tisza-tónál 1242 órán át volt érvényben valamilyen fokozatú viharjelzés. A fenntartási értékek a Balaton középső és a keleti medencéjében csökkentek a leginkább, több mint száz órával.

A viharjelzések és a balatoni időjárási előrejelzések az OMSZ Siófoki Vihareelőrejelző Observatóriumában készültek, és operatív módon jutottak el a Balatoni Vízürendészeti Rendőrkapitánysághoz, a Vízimentők Balatoni Szakszolgálatához és további megrendelőkhöz, így például a Balatoni Hajózási Részvénytársasághoz. A nagyobb vitorlásversenyek, illetve tömegrendezvények meteorológiai biztosítása ugyancsak az Observatóriumból történt.

Országos Meteorológiai Szolgálat: a 2014. évi viharjelzési szezon időjárásának főbb jellemzői

Hasonlóan a tavalyi évhez, 2014-ben is hét napon mértünk 90 km/h-t meghaladó szélsőséget a Balatonnál. A hétből öt májusban, egy júliusban, egy pedig októberben fordult elő. A legnagyobb vihart a Földközi-tenger térségében kialakult Yvett ciklon okozta: 2014. május 14-én és 15-én a Balatonnál több helyen voltak 100 km/h-t meghaladó széllesek. 2014. május 15-én Balatonmáriafürdő és Fonyód térségében a 120 km/h-t is meghaladta a szélsőség (Balatonöszöd: 126 km/h, Balatonmáriafürdő: 122 km/h).

2014-ben a viharjelzési szezon első hat hónapja összességében átlagos hőmérsékletűnek mondható. A sokéves átlaghoz képest április volt a legmelegebb, míg május a leghűvösebb hónap. A Balatonnál a 2014. év legmelegebb napja június 11-ére esett: Keszthelyen a mért maximális hőmérséklet 33,7°C, Siófokon 33,5°C volt. Ez jóval elmaradt a 2013-as augusztusi maximumhoz képest, amikor a legmagasabb értéket Fonyódnál regisztrálta az automata 39,3°C-kal.

A 2014-es szezonban a hőségnapok száma is viszonylag kevés volt. Májusban és szeptemberben jellemzően 30°C alatt maradt a hőmérséklet maximuma. Egyedül Siófokon mértünk májusban egyetlen napon 30 fokot elérő hőmérsékletet. A teljes időszakot tekintve ugyancsak Siófokon volt a legtöbbször (összesen 18-szor) 30°C elérő vagy meghaladó napi maximum hőmérséklet. Az egész Balatonra nézve a hőségnapok száma az idei évben 12-15 nap, ezzel szemben 2013-ban 26-28 nap volt. A Balaton vize 2014. június 11-én melegedett fel legjobban, Siófoknál az esti órákban 29,1°C-ot mértünk.

A 2014-es szezonban a legszélsőségesebben alakuló időjárási elem a csapadék volt. Összességében az átlagosnál közel másfélszer több csapadék hullott. Csak az április és a június volt viszonylag szárazabb hónap. A többi hónapban a csapadékösszeg többnyire jóval meghaladta az átlagos értéket. Közülük is kiemelkedett az augusztus, amikor az elvárt összeg több mint kétszerese, szeptemberben pedig több mint háromszorosa hullott le.

Augusztusban a Balaton vízgyűjtőjében területi átlagát tekintve 148 mm, míg szeptemberben 170 mm csapadék hullott. Ehhez jött hozzá az az októberi ciklon, amelyből újabb 70-80 mm eső esett áradásokat és elöntéseket okozva. Októberben is előfordult még, hogy nagyobb területen az egy nap alatt lehullott csapadékmennyiség megközelítette, vagy meg is haladta a sokéves egyhavi átlagot. A csapadékos szezonban a zivataros napok száma is jóval az átlag felett alakult. A keleti medence térségében például a tavalyi értéknek több mint a duplájára emelkedett.

Az idei szezonban a Balaton vízszintjét végig 110 cm fölött tartották a szakemberek. A legcsapadékosabb hónapban, szeptemberben az elsejei 119 cm-ről huszadikára – a megkezdett leeresztés ellenére – már 135 cm-re emelkedett a vízállás. Egyben ez az érték volt a szezon legmagasabb vízállása. A szeptemberi és októberi viharok során a hullámszél és a tartós szél okozta vízszint kilengés miatt többször is védekezni kellett elsősorban a Balaton déli partján.

A Balatonra kiadott másodfokú viharjelzések fenntartási ideje a keleti medencében a teljes időszak 13,2, a középső medencében 13,8, a nyugati medencében 13,6, míg a Velencei-tónál a 6,5 százalékára terjedt ki. Ez a Balaton esetében az előző évihez képest 54–79 órával magasabb érték. A Velencei-tónál azonban 62 óra csökkenés mutatkozik.

A 2014-es szezonban (április-október) kiadott balatoni viharjelzések statisztikája

2014. Balaton medencék	a kiadott viharjelzések száma db.								összesen:	IV-X. db.
		IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.		
Nyugati	I. fok db	20	24	17	25	22	11	14	133	
	II. fok db	11	15	7	23	18	11	5	90	
Középső	I. fok db	19	23	18	29	21	12	9	131	
	II. fok db	10	19	9	25	20	11	5	99	
Keleti	I. fok db	17	22	18	27	21	15	8	128	
	II. fok db	10	19	10	22	23	11	3	98	

2014. Balaton medencék	fenntartott órák száma								összesen:	IV-X. óra
		IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.		
Nyugati	I. fok óra	188.5	201.3	240.3	246.6	197.2	146.8	124	1345	
	II. fok óra	131.7	172.2	38.9	94.2	82.1	122.7	56	698	
Középső	I. fok óra	135.7	186.5	216.2	191.4	174.9	167.6	101,8	1174	
	II. fok óra	127.9	178.6	46.5	101	96	107.2	53,6	711	
Keleti	I. fok óra	123.4	184.7	217.1	175.2	194.5	175.5	100,9	1171	
	II. fok óra	132.3	167.7	49.5	97.4	93.4	83.4	56,1	680	

A Tisza-tónál a másodfokú viharjelzések fenntartási ideje a teljes időszak 5.4%-ra terjedt ki. Ez az előző évihez képest 118 óra emelkedést jelent.

Az állampolgárok teljes körű tájékoztatása érdekében az idei viharjelzési szezon egyik újdonsága volt az OMSZ által fejlesztett **Meteora** nevű mobil alkalmazás, mely az érvényben lévő időjárás veszélyfigyelmeztetések és riasztások kijelzése mellett többek között alkalmas arra is, hogy a tavi viharjelzés érvényben lévő fokozatáról, illetve annak változásáról tájékoztassa a felhasználót.

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság: előtérben az állampolgárok biztonsága

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság törekvése, hogy évről-évre olyan fejlesztéseket valósítson meg, mellyel jelentősen hozzájárulhat ahhoz, hogy az állampolgárok fokozottabb biztonságban használhassák tavaink nyújtotta előnyöket.

Ennek érdekében az idei szezon a Balaton keleti-medencéjében az új, környezetbarát és költséghatékony LED-es lámpákkal kezdhetette meg a működést: tíz állomáson valósult meg a lámpacsere.

A horgászok megkeresése kapcsán Csopak településen elhelyezett mobil jelzőállomás áthelyezésre került közvetlenül a tó partjára. Hogy fokozottabb biztonságban legyenek a horgászok, valamint a fürdőzők is, erre már nagyobb fényerejű LED került elhelyezésre.

A további biztonság érdekében ebben az évben összefogásban az Országos Meteorológiai Szolgálat, valamint a Balatoni Vízürendészeti Rendőrkapitányság munkatársaival a rendszer fejlesztése céljából területbejárás valósult meg. Ennek során feltárára kerültek azok a helyszínek, amelyek még mindig fejlesztésre szorulnak. A tapasztalatok azt mutatják, hogy további állomások elhelyezésére mutatkozik igény Tihany térségében, valamint Csopak-Paloznak környékén, de ugyancsak igény van viharjelző állomás létesítésére a Zala-folyó torkolati vidékén és Balatonyörökön is.

Elengedhetetlen a lakosság folyamatos, többrétű tájékoztatása, ennek érdekében a BM OKF kifejlesztette azt az androidos telefonkészülékekre letölthető „TAVIHAR” applikációt, melynek segítségével az állampolgárok folyamatosan nyomon követhetik a viharjelző rendszerek működési állapotát.

A Balatoni Vízürendészeti Rendőrkapitányság: előtérben az állampolgárok biztonsága

A Balatoni Vízürendészeti Rendőrkapitányság hat vízürendészeti rendőrőrsén 17 szolgálati kiscgéphajóval 56 fő hajóvezető lát el szolgálatot a vízen. A folyamatos vízürendészeti jelenlét a nyár teljes időszakában biztosított volt. Elsősorban nem a fürdőzők, hanem a szörfösök, vitorlázók és egyéb vízi járműveket használók körében volt szükség rendőri jelenlétre, mentésre, mely betudható a hirtelen időjárási változásoknak, mely közlekedési problémákat okozott. A Balaton számos fesztiválnak és egyéb rendezvénynek ad otthont, ilyenkor a Vízürendészet folyamatosan kapta a viharjelzők állapotáról az információt, hogy felkészülhessenek egy esetleges haváriára.

A Balatoni Vízürendészeti Rendőrkapitányság munkatársai 79 esetben 161 fürdőző vagy hajózó személyt mentettek ki a vízből. 2014. január 1. és október 30. között 6 ember fulladt a Balatonba. Egyetlen olyan halálos kimenetelű vízi baleset sem történt, amely elmaradt, vagy későn kiadott viharjelzés következménye lett volna.

A vihar-előrejelzésről és viharjelzésről szóló tömegtájékoztatás

Az időjárási tájékoztatások, előrejelzések és viharjelzések a közszolgálati rádió, valamint az Internet (www.met.hu, meteora.met.hu, www.katasztrofavedelem.hu, www.rsoe.hu) közvetítésével kerültek nyilvánosságra.

A viharjelzésen kívüli (november 1-től március 31-ig) időszakban időjárási tájékoztatás a 06-90-603-421 emeltdíjas telefonszámon kérhető!

Balatonföldvár, 2014. október 30.

Dr. Radics Kornélia
elnök

**Országos Meteorológiai
Szolgálat**

Horváth László
kapitányságvezető

Rendőrkapitányság

Dr. Tollár Tibor
gazdasági főigazgató-helyettes

**BM Országos Katasztrófavédelmi
Főigazgatóság**